

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА І ПСИХОЛОГІЧНА АКСІОЛОГІЯ

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. О п и с д и с ц и п л і н и
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна і психологічна аксіологія
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	I курс, II семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
Предметом вивчення курсу «Педагогічна аксіологія» є зміст, структура та особливості ціннісно-сислової сфери педагога як психофізіологічного та аксіологічного феномену.	
Мета і завдання курсу	
Мета курсу: формувати у студентів уявлення про результативно-ціннісні теорії з вивчення мотивації до освіти і науки як загальнолюдських цінностей, особистості психофізіологічний феномен та найвищу цінність суспільства. Завдання: – сформуванню знання про явища і факти у професійній сучасній освіті на основі даного курсу; – формування гуманістично зорієнтованої ціннісно-сислової сфери викладача в процесі професійної підготовки; – виявити умови та шляхи проведення підготовки фахівців за допомогою курсу аксіопедагогіки.	
Компетентності	
Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук, професійній діяльності, у процесі навчання, на основі поєднання спеціально предметних знань та вмінь з набутим досвідом дослідницької/інноваційної діяльності в системі вищої освіти, що передбачає застосування відповідних освітніх, педагогічних інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Здатність до здобуття і застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність вчитися і бути сучасно навченим. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді. ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, генерувати нові ідеї (Soft skill). Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики,	

розуміння цілей і особливостей освітніх систем .

СК 3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання.

СК 4. Обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу.

СК 6. Здатність до консультування з питань освітньої теорії і практики.

СК 8. Здатність до забезпечення позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності.

Програмні результати

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 4. Розробляти програми педагогічних інтервенцій.

ПРН 10. Проектувати зміст освіти і зміст навчання студентів закладів вищої освіти; освітні програми та індивідуальні освітні траєкторії, здійснювати їх адаптацію та модифікацію до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 12. Володіти технологіями що потребують застосування нових підходів та прогнозування, презентувати, обговорювати та захищати власні погляди в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією.

ПРН 13. Враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації, дотримання корпоративної культури ЗВО.

3. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14 год.
практичні	16 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
II	Освітні/педагогічні науки	I	Вибірковий

Тематика курсу

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Загальні основи педагогічної і психологічної аксіології Поняття аксіології, мета та завдання аксіологічного підходу. Сутність аксіологічного підходу в освіті. Аксіологічні засади сучасної системи освіти. Генеза педагогічної і психологічної аксіології	2		4
Тема 2. Аксіологія цінностей у психологічній та педагогічній науці Проблеми цінності у філософії. Аналіз аксіології у психологічному та педагогічному аспекті.	2		4

Тема 3. Аксиологія у формуванні професійної освіти Педагогічна аксиологія в гуманітарній професійній освіті. Аксиологічний підхід до формування професійної культури у майбутніх викладачів.	2		4
Тема 4. Аксиологічна проблематика у контексті сучасності Філософський світогляд як соціальна цінність. Вчення про цінності у соціально-філософській думці. Виховання та освіта як цінність. Філософія творчості. Цінність сім'ї та шлюбу. Матеріноцентричний підхід – основа аксиологічного підходу щодо соціально-педагогічної підтримки материнства й дитинства.	2		4
Тема 5. Організація педагогічного процесу в контексті аксиологічних засад Поняття педагогічної аксиології, формування педагогічної аксиології в освіті та її функції. Напрямки організації педагогічного процесу. Види цінностей у формуванні ключових компетенцій	2		4
Тема 6. Модель науково-методичного забезпечення педагогічного процесу на аксиологічних засадах Характеристика підготовчих і мотиваційних моделей. Організація когнітивно-операційних та аналітико-рефлексивних моделей.	2		4
Тема 7. Система методологічних підходів психолого-педагогічної підготовки студентів магістратури Загальнонаукові підходи в системі психолого-педагогічної підготовки. Вплив аксіопедагогіки на підготовку майбутніх викладачів. Аксиологічний та культурологічний підхід до підготовки фахівців у вищій школі.	2		4
Тема 1. Педагогічна аксиологія як професійно-педагогічна підготовка викладачів Професійна підготовка фахівців як предмет педагогічної аксиології. Найважливіші ціннісні орієнтації педагогів. Педагогічні технології розвитку аксіосфери майбутнього викладача.		2	4
Тема 2. Аксиологічні аспекти у парадигмі методологічних підходів Аксиологічна проблематика у філософсько-педагогічній думці. Культурологічна парадигма: аксиологічний аспект. Аксиологізація професійно-педагогічної освіти. Аксиологічна		2	4

парадигма освіти.			
Тема 3. Особливості аксіосфери у ЗВО Поняття аксіосфера та значення аксіосфери гуманістичної педагогіки. Аксіосфера як філософська категорія. Становлення аксіосфери майбутніх фахівців у ЗВО.		2	4
Тема 4. Аксіологічний підхід до виховання особистості викладача ЗВО Педагогічні основи становлення аксіологічної парадигми в освіті. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх викладачів як завдання педагогічної аксіології.		2	4
Тема 5. Аксіологічний підхід у вітчизняній педагогічній науці та практиці: історико-педагогічна ретроспектива С. Гессен як один із засновників ціннісного підходу в педагогічній науці. Виховний ідеал Г. Ващенко. Освітні цінності у творчості П. Каптерєва. Соціоцентричні ціннісні системи Б. Бітінаса. Класифікація цінностей О. Вишневського. О. Сухомлинська про цінності виховання дітей та молоді.		2	4
Тема 6. Моделювання професійної підготовки особистості майбутнього викладача: ціннісний аспект Моделювання освітньо-професійної підготовки магістрів. Моделювання психолого-педагогічної діяльності у ЗВО. Моделювання управлінської діяльності у ЗВО.		2	4
Тема 7. Організація освітнього процесу в ЗВО у контексті аксіологічних засад Напрямки організації педагогічного процесу у ЗВО. Види цінностей у формуванні ключових компетенцій. Ціннісні орієнтири компетентного підходу у підготовці магістрів.		2	4
Тема 8. Проблема функціонування цінностей у контексті сучасної епохи.		2	4

Філософський світогляд як соціальна цінність. Виховання та освіта як цінність. Філософія творчості. Цінність сім'ї та шлюбу.			
ЗАГАЛОМ	14	16	60

4. Система оцінювання курсу

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	0
Практичні заняття	35
Самостійна робота	15
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

1. Антоновський О. Педагогічна аксіологія у психолого-педагогічній літературі як складова професіоналізму майбутнього вчителя. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. № 4(2). С. 126-132.

2. Винничук Р. В., Кравченко Л. М. Аксіологічний підхід у вітчизняній педагогічній науці та практиці: історико-педагогічна ретроспектива. *Витоки педагогічної майстерності: наук. журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2019. Вип. 23. С. 22-28.

3. Винничук Р. В. Аксіологічний та культурологічний підходи як аспекти методології сучасної підготовки фахівців у вищій школі. *Young Scientist*. No.2. 2 (54.2). February, 2018. С. 93-96.

4. Винничук Р. В. Культурологічна парадигма професійного розвитку особистості: Аксіологічний аспект. *Ukrainian professional education*. No.2. 2017. С. 78-84.

5. Винничук Р. В. Педагогічна аксіологія у контекстах гуманітарної професійної освіти. *Витоки педагогічної майстерності: наук. журн. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2019. Вип. 24. С. 33-39.

6. Вітвицька С.С. Аксіологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. *Креативна педагогіка: наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з*

креативної педагогіки. Вінниця, 2015. Вип. 10. С. 63–67.

7. Горобець К. В. Аксиосфера права як філософсько-правова категорія. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. Вип. 67. С. 178–186.

8. Демінська Л. О. Аналіз основних положень аксіологічної науки у філософському та педагогічному аспекті. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання*. 2011. №. 11. С. 41–44.

9. Євтодюк А. В. Аксиологічні засади сучасної системи освіти України. *Педагогічний пошук*. 2014. №. 2. С. 12–15.

10. Зарічанський О. Загальнонаукові підходи до формування системи психолого-педагогічної підготовки особливого складу підрозділів із надзвичайних ситуацій. *Рідна школа*. 2009. №.1. С. 16–19.

11. Калюжна Т.Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти: *монографія* / за наук. ред. О.В. Уваркіної. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 128 с.

12. Коновалова К. І. Аксиологічний підхід до формування професійної культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. 2017. Вип. 144. С. 49–52.

13. Миленкова Р. В. Аксиопедагогічні умови формування особистості фахівця у вищих навчальних закладах. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології*. 2011. Т. 1. С. 499–505.

14. Островська Г. О. Аксиосфера уроку літератури. *Науковий огляд*. 2014. №. 5(6). С. 109–115.

15. Отич О. М. Аксиосфера гуманістичної педагогіки. *Професійна освіта: педагогіка і психологія: Українсько-польський щорічник* / за ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. Київ. Ченстохова, 2010. Вип. 12. С. 173–180.

16. Пелех Ю. В. Аксиопедагогіка: інтелектуальна відповідь на виклики суспільства. *Педагогічна газета*. 2009. №.10 (183). С. 6.

17. Пелех Ю. В. Теоретико-методологічний аналіз впливу аксіологічної складової на

розвиток навчально-змістового компонента системи підготовки майбутніх учителів. *Рідна школа*. 2009. №12. С. 8–12.

18. Петінова О. Б. Проблема цінності в філософії. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. №. 36. С. 183–188.

19. Підлісний М. М. Проблеми аксіології та шляхи їх вирішення : *монографія*. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.

20. Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Побірченко Н. С. (гол. ред.) та ін.]. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. Випуск 7. 383 с.

21. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 315–319.

22. Стинська В. Експлікація до наукової проблеми «Теорія і практика соціально-педагогічної підтримки материнства й дитинства в Україні (XX – початок XXI ст.)» *Навч.-метод. посіб.* Івано-Франківськ: Фоліант, 2018. 220 с.

23. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в Україні (XX - початок XXI ст.) : *монографія*. Івано-Франківськ, 2018. 320 с.

24. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в незалежній Україні. *Теоретичні та методичні аспекти соціальної діяльності: монографія*. Хмельницький, 2020. С. 239 – 280.

25. Стинська В., Заяць Л., Яцишин З., Барила Н. Професійна компетентність – основа становлення сучасного викладача закладу вищої освіти. *Матеріали науково-методичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»*. Івано-Франківськ, 18 вересня 2020

26. Самоосвіта як складова формування професіоналізму майбутніх фахівців ЗВО. *Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців»*. Хмельницький, 2020. С. 97–101.

27. Стинська В., Шафар Г. Ціннісне ставлення студентської молоді до свого здоров'я: дефінітивно-понятійна сутність. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки ім. Б. Ступарика*. Івано-Франківськ, 2016. №. 25. С. 73-77.

28. Стинська В., Шафар Г. Аксіологічний аспект формування здорового способу життя студентської молоді. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки ім. Б. Ступарика*. Івано-Франківськ, 2016. №. 10. С. 72-76.

29. Ткачова Н. І. Аксіологічний підхід в освіті. Формування особистості учня у навчально-виховному процесі: *навч.-метод.*

посіб. Харків. 2007. 204 с.

30. Шолох О. А. Аксіологічний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх психологів. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій»*. Київ: Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2017. Ч.1. С. 178–181.

31. Stynska V. etc. Research of the factor structure of the model of world view settings at a young age. *Revista inclusiones*. 2020. Vol.7. Número 3. P. 98–116.

32. Stynska V. etc. Research of the relationship between existential anxiety and the sense of personality's existence. *Revista inclusiones*. 2020. Vol.7. Número especial. P. 41–59.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Стинська Вікторія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація викладача	e-mail: viktoria.stynska@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	С т у д е н т з о б о в' я з а н и й в і д п р а ц ю в а т и п р о п у щ е н е з а н я т т я у п р о д о в ж д в о х т и ж н і в і з д н я п р о п у с к у з а н я т т я
Невідповідна поведінка під час заняття	Б у д ь - я к і ф о р м и н е в і д п о в і д н о ї п о в е д і н к и п і д ч а с з а н я т т я н е п р и й н я т н і
Додаткові бали	Нараховуються під час роботи на лекційному заняття
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: PROMETHEUS, ДНУ «УкрІНТЕІ»,

Викладач:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика

В.В. Стинська